

СУЧАСНІ ТЕНДЕНЦІЇ ТА ПЕРСПЕКТИВИ РОЗВИТКУ ВИЩОЇ МЕДИЧНОЇ (ФАРМАЦЕВТИЧНОЇ) ОСВІТИ В УКРАЇНІ

**Матеріали ХХІІ Всеукраїнської науково-
практичної конференції з міжнародною участю**

(Тернопіль, 22-23 травня 2025 року)

УДК 378:61(063)(477)

Відповідальний за випуск: проф. А. Г. Шульгай, доц. А. І. Машталір.

Сучасні тенденції та перспективи розвитку вищої медичної (фармацевтичної) освіти в Україні : матеріали XXII Всеукр. наук.-практ. конф. (Тернопіль, 22–23 трав. 2025 р.) / Терноп. нац. мед. ун-т імені І. Я. Горбачевського МОЗ України. – Тернопіль : ТНМУ, 2025. – 404 с.

Матеріали надруковано в авторській редакції. Автори публікацій несуть повну відповідальність за точність наведених фактів, цитат, даних, відповідної галузевої термінології, власних імен та інших відомостей.

СИМУЛЯЦІЙНЕ НАВЧАННЯ НА ЗАНЯТТЯХ З «УКРАЇНСЬКОЇ МОВИ (ЗА ПРОФЕСІЙНИМ СПРЯМУВАННЯМ)»

О. В. Калініченко, Т. В. Скорбач, О. С. Половинко, М. С. Галича

Харківський національний медичний університет

Вступ. Симулятивне навчання – це методика, що передбачає моделювання реальних ситуацій, у яких здобувачі практикують свої знання, вміння та навички в умовах, максимально наближених до життєвих. У контексті занять з «Української мови (за професійним спрямуванням)» цей підхід дає можливість створити динамічне навчальне середовище, де здобувачі можуть застосовувати свої знання у різних формах. Симуляційність занять на практиці реалізується через гнучкість та залучення сучасних технологій. Заняття можна адаптувати залежно від вікових особливостей здобувачів. Викладачі кафедри української мови, психології та педагогіки ХНМУ використовують інтерактивні платформи (наприклад, Padlet та Mentimeter) для створення симуляційних завдань.

Симуляційні технології підвищують ефективність занять з «Української мови (за професійним спрямуванням)», адже за таких умов здобувачі вчаться впевнено використовувати мовні одиниці в умовах максимально наближених до реальних. Це сприяє формуванню не лише мовної, але й професійної компетентностей.

Основна частина. Симуляційне навчання в медичних закладах на заняттях з «Української мови (за професійним спрямуванням)» може стати ефективним методом, що підтверджують численні дослідження. Розглянемо найважливіші на нашу думку. Погоджуємося з Ю. Поздрань [2], яка наголошує, що симуляційні методи сприяють розвитку мовлення, критичного мислення та комунікативних навичок. Здобувачі освіти мають можливість використовувати мову в умовах, що імітують реальні життєві ситуації, наприклад, участь у дебатах, складання офіційних листів чи організація подій. Підтримуємо позицію О. Пометун [3], дослідження якої показують, що симуляційні методи підвищують зацікавленість здобувачів завдяки інтерактивному формату. Вони активніше долучаються до освітнього процесу, бо він стає більш творчим та захопливим. Цілком слушно зазначає Л. Рускуліс [4], що симуляції дають змогу «зняти бар'єри» під час мовлення, оскільки створюється доброзичлива атмосфера. Здобувачі навчаються висловлюватися більш природно та впевнено.

Симуляційні заняття покращують реалізацію міжкомпонентних зв'язків, що розширює світогляд здобувачів. Наприклад, рольова гра «Обговорення персонажів творів Тараса Шевченка» сприяє не лише мовному розвитку, а й глибшому розумінню літератури. Пропонуємо ознайомитись з досвідом впровадження симуляцій на заняттях з ОК «Українська мова (за професійним спрямуванням)» викладачами кафедри української мови, психології та педагогіки ХНМУ:

- дебати, круглі столи та прес-конференції (обговорення суспільно важливих тем (зокрема «Якою має бути сучасна українська мова у ЗМІ?»); здобувачі моделюють прес-конференцію, використовуючи професійну лексику);

- рольові ігри (створення сценаріїв, у яких здобувачі представляють журналістів, редакторів або учасників конференції; розігрування ситуацій з пацієнтами таких, як ведення прийому, заповнення медичної картки українською мовою, пояснення діагнозу чи призначення лікування);

- проектна діяльність (написання сценаріїв для радіопередач чи організація вистав)

- симуляція екстрених ситуацій (взаємодія з пацієнтом, який потребує невідкладної допомоги; використання професійної термінології під час реанімації; вирішення конфліктів між співробітниками мовними засобами, а також взаємодія з незадоволеними пацієнтами);

- робота з документами (складання виписки чи довідки; переклад медичних документів українською мовою; укладання відповіді на офіційний запит);

- використання інтерактивних технологій (програми для тренування медичної термінології; онлайн-тести для перевірки знань).

Симуляції дають змогу здобувачам вищої освіти або працівникам медичних закладів відпрацьовувати практичні мовні навички в безпечному середовищі, отримувати зворотний зв'язок від викладачів та вдосконалювати свої знання, що сприяє розвитку комунікативних навичок, необхідних для роботи з пацієнтами. Такий підхід дає можливість медичним працівникам практикувати професійну лексику та моделювати реальні ситуації, що виникають у лікарській практиці. Використовуючи симуляційні технології, викладач може створити ситуації, де здобувачі виконують ролі працівників і пацієнтів та практикують використання професійної термінології (наприклад, ведення ділового листування, проведення переговорів та написання медичних висновків). Ці технології сприяють формуванню навичок роботи з документацією, оскільки

для здобувачів важливо навчитися правильно складати офіційні документи, такі як резюме, звіти, заяви, а симуляційні завдання допомагають це зробити в реалістичних умовах. Зважаючи на стресові умови, в яких опинилося населення України з початком російської агресії, важливим аспектом діяльності лікаря є дотримання норм мовного етикету в професійному середовищі. Симуляції дають змогу опрацьовувати складні комунікативні ситуації, наприклад, вирішення конфлікту з пацієнтом та налагодження співпраці з командою. Симуляційні завдання можуть поєднувати мовну практику з іншими компонентами. Наприклад, здобувачі-медики можуть вести симульовану консультацію пацієнта українською мовою, використовуючи термінологію своєї галузі.

Незважаючи на всі позитивні аспекти впровадження симуляційних технологій, є виклики їх впровадження. Педагоги звертають увагу на складність підготовки таких занять, адже викладач має продумати сценарії, враховуючи рівень знань здобувачів. Крім того є потреба в спеціальних навчальних матеріалах, які допоможуть розробляти симулятивні вправи.

Висновки. Симуляційне навчання допомагає здобувачам не лише засвоїти мову, але й відчутти впевненість у її використанні в реальних умовах. Це сприяє формуванню не лише мовної, але й професійної компетентності. У медичних закладах використання симуляційних технологій на заняттях з «Української мови (за професійним спрямуванням)» може стати ефективним методом розвитку комунікативних навичок, необхідних для роботи з пацієнтами. Такий підхід дає можливість майбутнім медичним працівникам практикувати професійну лексику та моделювати реальні ситуації, що виникають у лікарській практиці.

Отже, використання засобів та методів симуляційного навчання на заняттях з «Української мови (за професійним спрямуванням)» дає змогу здобувачам вищої освіти медичних закладів відпрацьовувати мовні навички в безпечному середовищі, отримувати зворотний зв'язок від викладачів та вдосконалювати свої знання.

Список літератури

1. Краснопоров П. В., Воронюк В. І., Вишатицька І. Р. Аналіз ефективності сучасних методик викладання іноземних мов в українських закладах вищої освіти. *Педагогічна Академія: наукові записки*. 2025. № 14. DOI: <https://doi.org/10.5281/zenodo.14586866>.
2. Поздрань Ю. В., Зозуля І. Є., Франчук Н. Л. Сучасні тенденції в методиці викладання української мови за професійним спрямуванням. *Закар-*

патські філологічні студії. Ужгород: Видавничий дім «Гельветика», 2020. Т. 1, №Вип. 13. С. 94-98.

3. Пометун О., Пироженко Л. *Інтерактивні технології навчання: теорія, практика, досвід*. 2002. К.: АПН. С. 2-5.

4. Рускуліс Л. В. Інтерактивні технології. *Педагогічні науки: теорія, історія, інноваційні технології*. 2020. № 4 (100). С. 180–187. Режим доступу: <https://ps.journal.kspu.edu/index.php/ps/article/download/2994/2732>.

5. Шерстюк Н. В., Бондар А. В., Пилипенко І. О. Дослідження інтеграції штучного інтелекту в освітні програми для викладання іноземних мов. *Вісник науки та освіти*. 2024. Т. 10, № 28. С. 578–590. DOI: [https://doi.org/10.52058/2786-6165-2024-10\(28\)-578-590](https://doi.org/10.52058/2786-6165-2024-10(28)-578-590).

ДОСЛІДЖЕННЯ ПРОФЕСІЙНОЇ МОТИВАЦІЇ ЗДОБУВАЧІВ ВИЩОЇ ОСВІТИ ІЗ СПЕЦІАЛЬНОСТІ «ФАРМАЦІЯ, ПРОМИСЛОВА ФАРМАЦІЯ»

**О. Є. Самогальська, І. М. Марків, В. Ф. Тюріна,
З. П. Мандзій, О. В. Шманько**

*Тернопільський національний медичний університет
імені І. Я. Горбачевського МОЗ України*

Підготовка здобувачів вищої освіти (ЗВО) сьогодні спрямована на всебічний розвиток майбутнього спеціаліста, створення умов для формування професійних компетентностей на високому рівні. Для оволодіння необхідними уміннями і навичками важливою є професійна мотивація ЗВО. Професійна мотивація – це дія конкретних стимулів, що обумовлюють тривале виконання обов’язків згідно цієї професії, та сукупність внутрішніх і зовнішніх сил, що штовхають людину до трудової діяльності, спрямованої на досягнення певних цілей. Проблема вивчення і розвитку професійної мотивації сьогодні є актуальною [2,3].

Метою нашої роботи було дослідження професійної мотивації ЗВО із спеціальності «Фармація, промислова фармація», які навчалися на 4-5 курсах фармацевтичного факультету. Для визначення переважаючого типу мотивації була використана методика «Мотивація професійної діяльності» К.Замфіра-А.Реана [1].

Для реалізації мети дослідження проведено анонімне анкетування ЗВО згідно вказаної вище методики, яка застосовується для діагностики мотивації професійної діяльності. В основу методики покладена

Поліщук Т. В., Шешукова О. В., Мосієнко А. С., Труфанова В. П., Максименко А. І., Казакова К. С., Бауман С. С. СИМУЛЯЦІЙНІ ТРЕНІНГИ – ОДИН ІЗ МЕТОДІВ ПІДВИЩЕННЯ КВАЛІФІКАЦІЇ ДИТЯЧИХ СТОМАТОЛОГІВ НА ПІСЛЯДИПЛОМНОМУ ЕТАПІ ОСВІТИ	182
Меньшикова А. О., Добрянський Д. О. ПРАКТИЧНІ МЕТОДИКИ НАВЧАННЯ: ВПЛИВ НА ЯКІСТЬ ОСВІТИ СТУДЕНТІВ -МЕДИКІВ	185
Калініченко О. В., Скорбач Т. В., Половинко О. С., Галича М. С. СИМУЛЯЦІЙНЕ НАВЧАННЯ НА ЗАНЯТТЯХ З «УКРАЇНСЬКОЇ МОВИ (ЗА ПРОФЕСІЙНИМ СПРЯМУВАННЯМ)»	187
Самогальська О. Є., Марків І. М., Тюріна В. Ф., Мандзій З. П., Шманько О. В. ДОСЛІДЖЕННЯ ПРОФЕСІЙНОЇ МОТИВАЦІЇ ЗДОБУВАЧІВ ВИЩОЇ ОСВІТИ ІЗ СПЕЦІАЛЬНОСТІ «ФАРМАЦІЯ, ПРОМИСЛОВА ФАРМАЦІЯ»	190
Lyudmila Khmelnikova, Hanna Maslak CHEMICAL EDUCATION AS AN ELEMENT OF STEM EDUCATION IN THE TRAINING OF PHARMACISTS	192
Філонова Т. О., Матвієнко С. О. ВИКОРИСТАННЯ KEYС-ТЕХНОЛОГІЙ В ПІСЛЯДИПЛОМНІЙ ПІДГОТОВЦІ ПЕДІАТРІВ.....	193
Лимар Л. В., Кефелі-Яновська О. І., Гриненко І. А. ІННОВАЦІЇ В МЕДИЧНІЙ ОСВІТІ ТА ОПІР КЛАСИЧНИХ ВИКЛАДАЧІВ	196
Маркова О. М., Потабашній В. А. ДОСВІД ВИКЛАДАННЯ РОЗДІЛУ «ГАСТРОЕНТЕРОЛОГІЯ» ЛІКАРЯМ-ІНТЕРНАМ ЦИКЛУ СПЕЦІАЛІЗАЦІЯ «ВНУТРІШНІ ХВОРОБИ».....	198
Борисюк О. П. ГОВОРИТИ, АБИ ЗЦІЛЮВАТИ: ЧОМУ І ЯК СТУДЕНТ МЕДИК МАЄ РОЗВИВАТИ КОМУНІКАЦІЮ	199
Олійник С. В., Шостак Т. А. ОБГРУНТУВАННЯ ВИБОРУ АКТИВНОГО ІНГРЕДІЄНТА НОВОГО КОСМЕТИЧНОГО ЗАСОБУ У ФОРМІ СИРОВАТКИ ДЛЯ ЧУТЛИВОЇ ШКІРИ ТА ШКІРИ З КУПЕРОЗОМ.....	202